

Asia: VN/13206/2023

## **Luonnos hallituksen esitykseksi vetymarkkinalaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Suomen Kaasuyhdistys kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon mukaiseen esitykseen. Yleisesti, Suomen Kaasuyhdistys näkee tärkeänä energia- ja kaasualan vihreän siirtymän, erityisesti ilmastomuutoksen ehkäisemiseksi, kansallisen kilpailukyvyn kehittämiseksi ja myös huoltovarmuuden parantamiseksi. Jotta siirtymä olisi hallittu ja tehokas, on tarpeen ylläpitää ja kehittää lakeja ja asetuksia, jotka tarpeen mukaan ohjaavat, kannustavat ja kaikin puolin pitävät yllä toimivaa, tasapuolista ja kehittyvää toimintaympäristöä.

Liittyen pääosin vetymarkkinalain luonnoksen sivulta 140 alkaen (8.3 Laki maakaasumarkkinalain muuttamisesta): Suomen tavoitteet uusiutuvien kaasujen osuuden kasvattamisen suhteen ovat hyvät ja kannatettavat. On kuitenkin syytä huomioida, että ennen kuin uusiutuvat kaasut voivat täyttää kaiken nykyisen ja tulevan kaasun käytön tarpeen, tuo käyttötarve on pääosin katettava LNG:llä tai perinteisellä putkikaasun tuonnilla (Baltiasta ja edelleen lännen suunnasta). On pidettävä huolta ja kehitettävä nykyistä kaasuinfraa, jotta näin on mahdollista toimia. Uusiutuvan sähköntuotannon rinnalle / sähkön kulutuksen kasvaessa mm. datakeskusten tarpeen myötä, tarvitaan luotettavaa säätövoimaa ja todennäköisesti myös uutta perusvoimaa, ja varsinkin ensin mainitun tarpeen osalta kaasupohjainen sähköntuotanto soveltuu tarpeeseen hyvin ja sen takia myös nykyisen kaasuinfraan toimintakyvystä on pidettävä huolta. Oletettavasti nykyinen (maa)kaasumarkkinalaki soveltuu näiden tarpeiden (infra ja energian osalta) täyttämisen regulointiin jossakin määrin, mutta muuttuva/muuttunut energiajärjestelmä vaatisi tässäkin lainsäädännössä enemmän kiinnittämään huomiota tähän mainittuun osa-alueeseen, kun kuitenkin vielä lähivuosina ei uusiutuvat eikä varsinkaan vety voi ottaa perinteisenä kaasuna ymmärretyn kaasun roolia täysimääräisesti.

Muut huomiot kaasumarkkinaan liittyen: Sähköverkoista kopioitu taloudellinen regulaatio ei ota huomioon maakaasuliiketoiminnan erityispiirteitä Maakaasuverkkojen taloudellinen regulaatiomalli on pääosin kopioitu sähköverkkoliiketoiminnan regulaatiomallista. Maakaasumarkkinalain

uudistamisen yhteydessä tulisi myös harkita, miten maakaasuliiketoiminnan erityispiirteet voitaisiin ottaa paremmin huomioon taloudellisessa regulaatiossa.

Kriittinen ero maakaasu- ja sähköverkkoliiketoiminnan välillä on se, että maakaasuliiketoiminta kohtaa markkinoiden kilpailupaineen, sillä maakaasulle on olemassa kilpailukykyisiä vaihtoehtoja ja siirtyminen maakaasusta vaihtoehtoihin energiaratkaisuihin on asiakkaille mahdollista niin

teknisesti kuin taloudellisesti tarkasteltuna. Näin ollen maakaasuliiketoiminta on kilpailuasetelmaltaan samanlainen kuin kaukolämpöliiketoiminta ja taloudellinen regulaatio tulisi olla vastaava.

Lakiehdotuksessa kaasualalle ollaan tuomassa samanlaisia vertailuvälineitä kuluttajien käyttöön, kuten sähkömarkkinoilla on ollut jo aiemmin. Tämä lisää kuluttajien valvettuneisuutta ja helpottaa vertailua sekä valintaa toimijoiden ja tuotteiden suhteen. Myös biokaasun verkkoonsyötön osalta lain muutosehdotuksissa on joitakin helpotuksia, mikä on tervetullut parannus aiempaan.

Tommiska Markku

Suomen Kaasuyhdistys ry - Suomen Kaasuyhdistyksen lausuntoprosessia sen eri vaiheissa on katselmoinut Suomen Kaasuyhdistyksen hallitus